

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तर्फको नेपाल वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री, स्वायल एण्ड वाटर कन्जरभेसन, फरेष्ट रिसर्च समूह, सहायकस्तर पाँचौ तह, रेञ्जर/भू-संरक्षण सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसारका चरणमा परीक्षा लिइने छ:-

क. प्रथम चरण: लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क: १००

ख. द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्क: १५

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तिर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या × अङ्कभार	समय
सेवा सम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice)	५० प्रश्न × २ अङ्क=१००	४५ मिनेट

द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता (Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	१५	मौखिक

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- लिखित परीक्षामा निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

एकाइ	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
प्रश्न संख्या	२	६	६	६	४	३	२	३	३	४	६	५

- वस्तुगत बहुउत्तर (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ (तीन) महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा रहेको सम्झनु पर्दछ ।
- लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागु मिति:- २०७८/०८/०५

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तर्फको नेपाल वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री, स्वायल एण्ड वाटर कन्जरभेसन, फरेष्ट रिसर्च समूह, सहायकस्तर पाँचौ तह, रेञ्जर/भू-संरक्षण सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

1. General

- 1.1. Land use in Nepal
- 1.2. Vegetation and forest types of Nepal and Sudurpaschim Province.
- 1.3. General office management
- 1.4. Prosecution of forest and wildlife offences

2. Silviculture

- 2.1. Common silvicultural terms, plant succession
- 2.2. Silvicultural systems and their implications
- 2.3. Silviculture of indigenous tree species (Sal, Sissoo, Karma, Khotosallo, Khair, Utis, Deodar, Gobresalla, Saj, Semal, Champ, Bijaysal etc.
- 2.4. Silviculture of exotic tree species (e.g. Teak, Eucalyptus, PatulaSalla, Poplar, Srikhanda, RaktaChandan, *Acacia mangium*, *Acacia auriculiformis*)
- 2.5. Natural forest and man-made forest; methods and importance of natural and artificial regeneration;
- 2.6. Locality factors
- 2.7. Nursery and plantation techniques of common indigenous and exotic tree species with respect to Nepal in general and specific to Sudurpashchim Province.
- 2.8. Factors affecting choice of species for different land use systems
- 2.9. Application of tending operations in plantation, natural

3. Forest Management

- 3.1. General forest management terms; objectives and scope of forest management; history of forest management in Nepal
- 3.2. Definition and concept of normal forest, implication of normality concept in even aged and uneven aged forest, abnormality and fundamental concepts of growing stock, increment, rotation, conversion, yield regulation, site quality
- 3.3. Provisioning, regulating, cultural and supportive ecosystem services and concept of payments for ecosystem services (PES)
- 3.4. Principle, criteria and indicators of sustainable forest management; forest certification and its implication in Sudurpashchim Province.
- 3.5. Scope of forest management plan and forest operational plan; preparation of community forest operational plan and implementation
- 3.6. General concept of forest valuation; forest valuation techniques, methods of calculating stumpage values; demand, supply and price determination of forest products

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तर्फको नेपाल वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री, स्वायल एण्ड वाटर कन्जरभेसन, फरेष्ट रिसर्च समूह, सहायकस्तर पाँचौ तह, रेञ्जर/भू-संरक्षण सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

4. Forest Mensuration

- 4.1. Measurement of standing trees
- 4.2. Measurement of felled trees
- 4.3. Volume table, yield table
- 4.4. Tree basal area and volume
- 4.5. Forest inventory practices

5. Forest Survey

- 5.1. Fundamental concepts, definition and classification of survey and their applicability in forest management
- 5.2. Compass survey and simple levelling
- 5.3. Survey with GPS, concept of GIS

6. General situation of wildlife management

- 6.1. Different terminologies used in wildlife management; basic concept on wildlife values, wildlife population, population estimation techniques
- 6.2. Protected, Threatened, Rare and endangered wild animals in Nepal
- 6.3. National Parks, Wildlife Reserves, Conservation Areas and buffer zones in Nepal, with special attention to Sudurpashchim Province
- 6.4. Ecological characteristics of mammals (Elephant, Snow leopard, Musk Deer, Rhino, Swamp Deer, Pangolin, Red Panda, Dolphin), Protected Birds and animals, insects (termite, bee, butterfly)
- 6.5. Eco-tourism products and management; Visitors management; Tourism impacts, tourism destinations of Sudurpaschim Province
- 6.6. Human wildlife conflicts

7. Soil and Water Conservation

- 7.1. Basic concept of soil ecology; physical, chemical and biological properties of soil; soil profiles and soil organic matters; soil formation process; soil map; soil microorganisms; soil nutrients; effects of forest vegetation/forest types on soil
- 7.2. Major soil types of Sudurpashchim Province
- 7.3. Land capability classification
- 7.4. Types of soil erosions and their preventive and control measures
- 7.5. Soil and water conservation structures - breast walls, retention wall, check dams, conservation ponds, slope stabilization, methods of top soil cover, roadside stabilization
- 7.6. Bioengineering, soil fertility and indigenous soil fertility management practice

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तर्फको नेपाल वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री, स्वायल एण्ड वाटर कन्जरभेसन, फरेष्ट रिसर्च समूह, सहायकस्तर पाँचौ तह, रेञ्जर/भू-संरक्षण सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

7.7. Integrated watershed management practices and efforts in Sudurpashchim Province

7.8. Tools and techniques for conservation education as extension practices in soil and water conservation

8. Agroforestry

8.1. Introduction, concept, principles, characteristics and scope of agroforestry

8.2. Major Agroforestry Systems in High Mountains, Mid Hills and Terai

8.3. Suitable plant species selection for agroforestry

8.4. Practices of fruit, vegetables, animal based agroforestry production in Sudurpashchim Province

8.5. Significance and new developments in agroforestry in Sudurpashchim Province

9. Medicinal and Aromatic Plants

9.1. Important Plant species of medicinal and aromatic use value, their identification and utilization practices

9.2. Medicinal and aromatic plant species restricted for export in crude from Nepal

9.3 Sustainable issues in medicinal and aromatic plants

10. Forest Protection

10.1. Plant disease, symptoms and effects; fungal disease; important nursery pest and their control

10.2. Forests fire, grazing, mining, forest encroachment, deforestation, illegal felling, shifting cultivation, improper cultivation practices, domestic animals, wild animals, invasive species, weeds, frost, flood, landslides, drought, etc. and protection measures

11. Forest Harvesting and Utilization

11.1. Forest products harvesting techniques; forest products extraction; transportation of forest products; log storage and depot management; grading norms

11.2. Harvesting and distribution systems for major forest products in Nepal

11.3. Harvesting and distribution systems of non-woody forest products

11.4. Agencies involved in harvesting and distribution of forest products in Nepal

11.5. Concept of ergonomics, safety measures

11.6. Wood structure, properties and defects; seasoning and preservation; wood identification

11.7 Forest based enterprise identification and prioritization; Value chain of forest product based enterprise

11.8. Major forest based industries in Sudurpashchim Province

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तर्फको नेपाल वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री, स्वायल एण्ड वाटर कन्जरभेसन, फरेष्ट रिसर्च समूह, सहायकस्तर पाँचौ तह, रेञ्जर/भू-संरक्षण सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

12. Miscellaneous

- 12.1 निजामती सेवा ऐन, २०४९ र नियमावली, २०५०
- 12.2 स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- 12.3 वन ऐन, २०७६
- 12.4 राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ र राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण नियमावली २०३०
- 12.5 वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६, वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७
- 12.6 भू तथा जलाधार संरक्षण ऐन, २०३९ र भू तथा जलाधार संरक्षण नियमावली २०४२
- 12.7 सुदूरपश्चिम प्रदेश वन ऐन, २०७७
- 12.8 सुदूरपश्चिम प्रदेश वातावरण संरक्षण ऐन, २०७७
- 12.9 सुदूरपश्चिम प्रदेश सुशासन ऐन, २०७५
- 12.10 राष्ट्रिय वन नीति २०७५, तथा राष्ट्रिय वातावरण नीति, २०७६
- 12.11 राष्ट्रिय जलवायु परिवर्तन नीति, २०७६
- 12.12 सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन कार्यविधि, २०७५
- 12.13 राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त योजनाको लागि राष्ट्रिय वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने सम्बन्धी मापदण्ड सहितको कार्यविधि, २०७६
- 12.14 खोटो सङ्कलन निर्देशिका (कार्यविधि), २०६४
- 12.15 जलवायु परिवर्तन, न्यूनिकरण र अनुकुलन
- 12.16 संघीय तथा सुदूरपश्चिम प्रदेशको वन सङ्गठनको परिचय

-----End-----